

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως: 347/2008

Αρ. πρωτ. 414/4961/2008

Του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Γ Τμήματος

Συνεδρίαση 24-7-2008

Σύνθεση

Πρόεδρος : Γεώργιος Πουλάκος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη : Π. Κισσούδης, Ν. Μαυρίκας,
Ν. Κανιούρας, Ι. Τριάντος, Α. Καραγιάννης,
Ι. Διονυσόπουλος, Στ. Δέτσας,
Α. Ροδοκάλη, Π. Παναγιωτουνάκος,
Β. Πανταζή,
Νομικοί Σύμβουλοι

Εισηγητής : Ιωάννης Τριάντος

Ερώτημα : 56364/4134/27-3-2008 Υπουργείου
Μεταφορών και Επικοινωνιών (Γενική Διεύθυνση
Μεταφορών, Δ/ση Τεχνολογίας Οχημάτων,
Τμήμα Γ').

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται αν οι Διπλωματούχοι Μηχανικοί Παραγωγής και Διοίκησης του Πολυτεχνείου Κρήτης μπορούν 1) να αποκτήσουν χωρίς εξετάσεις την άδεια άσκησης επαγγέλματος «διπλωματούχου μηχανικού αυτοκινήτου» (άρθρο 4 παρ. 4 περίπτ. α' ν. 1575/1985) και 2) να συντάξουν και υπογράψουν α) την τεχνική έκθεση για τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις και β) τον προϋπολογισμό δαπάνης

✓

για την προμήθεια και εγκατάσταση όλου του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και εγκαταστάσεων, που απαιτούνται για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης πρατηρίου υγρών καυσίμων (άρθρο 17 παρ.1 περιπτ. ια και ιβ β.δ. 465/1970, όπως ισχύει).

Επί του ερωτήματος αυτού το Γ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ι.Α. Στο άρθρο 2 του ν. 6422 της 26/28 Νοεμβρίου 1934 «περί ασκήσεως του επαγγέλματος του Μηχανολόγου, του Ηλεκτρολόγου και του Μηχανολόγου – Ηλεκτρολόγου Μηχανικού, ως και του Ναυπηγού» ορίζεται ότι «Μόνον διπλωματούχοι των Ανώτατων Τεχνικών Σχολών του Ε.Μ. Πολυτεχνείου ή ομοταγών της αλλοδαπής Σχολών δικαιούνται να φέρωσι τον τίτλον «Διπλωματούχος Μηχανικός». Ειδικώτερον δε τον τίτλον «Διπλωματούχος Μηχανολόγος Μηχανικός» ή Διπλωματούχος Ηλεκτρολόγος Μηχανικός» ή «Διπλωματούχος Μηχανολόγος – Ηλεκτρολόγος Μηχανικός» ή Διπλωματούχος Ναυπηγός» δικαιούνται να φέρωσι μόνον οι διπλωματούχοι των οικείων Ανωτάτων Τεχνικών Σχολών».

Β.α. Με το άρθρο 1 του π.δ. της 27-11/14-12-1926 «περί κωδικοποιήσεως των περί συστάσεως Τεχνικού Επιμελητηρίου κειμένων διατάξεων» (Α' 430) ιδρύθηκε το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Τεχνικόν Επιμελητήριον Ελλάδος» (Τ.Ε.Ε.). Στο άρθρο 2 του δ/τος αυτού, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 1486/1984 και τροποποιήθηκε στη συνέχεια με το άρθρο 2 του π.δ. 512/1991, ορίζονται τα εξής : «-1. Ως τακτικά μέλη του Τ.Ε.Ε. εγγράφονται υποχρεωτικά όλοι οι Ελληνικής ιθαγένειας ή οι έχοντες την ιθαγένεια κράτους – μέλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, διπλωματούχοι του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου, των Πολυτεχνικών Σχολών της Χώρας και των ισοτίμων σχολών του εξωτερικού μετά τη λήψη της άδειας άσκησης του επαγγέλματος ...-2 ...-3... -4... -5. Τα μέλη του Τ.Ε.Ε. εντάσσονται στις βασικές ειδικότητες α) πολιτικών μηχανικών, β) αρχιτεκτόνων μηχανικών, γ) μηχανολόγων μηχανικών, δ) ηλεκτρολόγων μηχανικών, ε) αγρονόμων τοπογράφων μηχανικών, στ) χημικών μηχανικών, ζ) μηχανικών μεταλλείων -

μεταλλουργών, η) ναυπηγών μηχανικών, θ) ηλεκτρονικών μηχανικών ... -6. Ειδικότητες που δεν συμπεριλαμβάνονται σ' αυτές που ορίζει η προηγούμενη παράγραφος εντάσσονται στη συγγενέστερη ειδικότητα...». Εξάλλου στην παρ. 3 του άρθρου 4 του ίδιου δ/τος, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 1486/1984, ορίζεται ότι «το Τ.Ε.Ε., σε σχέση με τα μέλη του, διενεργεί τις εξετάσεις και χορηγεί τις άδειες άσκησης επαγγέλματος των μηχανικών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, τηρεί τα μητρώα των μηχανικών...».

β. Στο άρθρο 4 του ν. 1225/1981 («Χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος στους διπλωματούχους μηχανικούς ανώτατων σχολών», ΦΕΚ Α' 340) ορίζεται ότι : «Από 1-9-1983 ανατίθεται στο Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας η αρμοδιότητα χορήγησης της άδειας άσκησης επαγγέλματος στους διπλωματούχους μηχανικούς των ανώτατων σχολών του εσωτερικού. Για την χορήγηση της άδειας αυτής εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις του νόμου αυτού».

Γ.1. Στο άρθρο 1 του π.δ. 71/1995 «Επαγγελματική κατοχύρωση πτυχιούχων Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης και Μηχανικών Ορυκτών Πόρων του Πολυτεχνείου Κρήτης», ΦΕΚ Α' 49), που εκδόθηκε κατ' επίκληση των άρθρων 44, 50 παρ. 3 και 6 παρ. 6 του ν. 1268/1982, όπως η τελευταία διάταξη τροποποιήθηκε με το άρθρο 48, παρ.1 του ν. 1404/1983, ορίζονται τα εξής: «-1. Ο πτυχιούχος του Τμήματος Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης του Πολυτεχνείου Κρήτης, ο οποίος ορίζεται ως «Διπλωματούχος Μηχανικός Παραγωγής και Διοίκησης», έχει ως κύρια δραστηριότητά του την ενασχόληση με την τεχνολογία της παραγωγής και τη διοίκηση – διαχείριση των μονάδων παραγωγής είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες. -2. Ο Διπλωματούχος Μηχανικός Παραγωγής και Διοίκησης έχει τα εφόδια ως στέλεχος ή ελεύθερος επαγγελματίας να προετοιμάσει και να προχωρήσει στην επιστημονική λήψη αποφάσεων μετά την εκτίμηση της υπάρχουσας κατάστασης (στατιστική θεώρηση) και πρόβλεψη των μελλοντικών εξελίξεων (δυναμική θεώρηση). Ο Μηχανικός Παραγωγής και Διοίκησης καλύπτει ανάγκες που η σύγχρονη κοινωνία και παραγωγή δημιουργούν. -3. Ο Διπλωματούχος Μηχανικός Παραγωγής και Διοίκησης έχει τη

δυνατότητα επαγγελματικής ενασχόλησης στις εξής δραστηριότητες: -α. Προγραμματισμός και έλεγχος της παραγωγικής διαδικασίας. Σε αυτά περιλαμβάνεται η βελτιστοποίηση ρυθμών παραγωγής, κατανομή εργασιών, έλεγχος αποθεμάτων, κατανομή επισκευαστικών πόρων, προγραμματισμός συντήρησης και αντικατάστασης εξοπλισμού, κατανομή πρώτων υλών και άλλες συγγενείς δραστηριότητες. -β. Έρευνα, σχεδιασμός και αυτοματοποίηση της κατασκευής πάσης φύσης προϊόντων, με την βοήθεια ηλεκτρονικών υπολογιστών. -γ. Χωροθέτηση της μονάδας παραγωγής. Ως μονάδα παραγωγής νοείται το εργοστάσιο ή η μονάδα παροχής υπηρεσιών, για τη χωροθέτηση της οποίας λαμβάνονται υπόψη τεχνικοί, οικονομικοί και περιβαλλοντικοί παράγοντες. -δ. Ενδοεπιχειρησιακή χωροταξία και σχεδίαση των επιμέρους συστημάτων παραγωγής. Ως σχεδίαση συστημάτων παραγωγής νοείται η βελτιστοποίηση της θέσης των μηχανημάτων (και εν γένει των σταθμών παραγωγής) χωρίς να αγνοείται και η παράμετρος «ανθρώπινο δυναμικό». -ε. Επιστημονική προετοιμασία λήψης αποφάσεων ή/και άσκηση επιστημονικής διοίκησης σε οποιοδήποτε διοικητικό - τεχνικό σύστημα, δημόσιες επιχειρήσεις, ιδιωτικές και οργανισμοί και βιομηχανικές μονάδες. -στ. Χρονικός και τεχνικο-οικονομικός προγραμματισμός έργων. -ζ. Μελέτες πάσης φύσεως που αφορούν την οργάνωση επιχειρήσεων, με στόχο την αποτελεσματική άσκηση διοίκησης. -η. Μελέτες ανάλυσης αγοράς και προώθησης προϊόντων με επιστημονικές μεθόδους. -θ. Ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας στην παραγωγή προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών. -ι. Μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων της παραγωγής. -ια. Μελέτες που αφορούν στην ασφάλεια και υγιεινή στους χώρους εργασίας. -4. Ο Διπλωματούχος Μηχανικός Παραγωγής και Διοίκησης έχει την δυνατότητα εγγραφής στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών και στη Γνωμοδοτική Επιτροπή Μελετών, για τα αντίστοιχα έργα».

2. Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, με την υπ' αριθμ. Γ/2/35/2003 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του, που ελήφθη κατά τη συνεδρίαση 35 της 7-10-2003, αποφάνθηκε ότι οι Μηχανικοί

Παραγωγής και Διοίκησης του Πολυτεχνείου Κρήτης έχουν επαγγελματικά δικαιώματα Μηχανολόγου Μηχανικού (βλ. και την υπ' αριθμ. 849/2007 απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ).

Δ. Στο υπό τον τίτλο «άδειες άσκησης επαγγέλματος» άρθρο 2 του ν. 1575/1985 («Προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος του τεχνίτη αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων και όροι λειτουργίας των συνεργείων των οχημάτων αυτών», ΦΕΚ Α' 207) ορίζονται τα εξής: «-1. Για την επίβλεψη και εκτέλεση της συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων απαιτείται άδεια άσκησης επαγγέλματος. -2. Οι άδειες της προηγούμενης παραγράφου εκδίδονται για τις εξής ειδικότητες: ... -3. .... -4. ....». Περαιτέρω, στο άρθρο 3 του ίδιου νόμου προσδιορίζονται τα προσόντα και η διαδικασία για την απόκτηση των αδειών και στο άρθρο 4 ορίζονται τα εξής: «-1. Οι άδειες, που προβλέπονται από το νόμο αυτόν, εκδίδονται από τις Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών κάθε Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης χωρίς εξετάσεις. -2. .... -3. ... -4. Οι κάτοχοι πτυχίου μιας από τις πιο κάτω σχολές εξαιρούνται από την υποχρέωση προϋπηρεσίας και εξετάσεων και με την υποβολή των δικαιολογητικών που προβλέπονται από τις υπουργικές αποφάσεις των παρ. 8 και 9 του άρθρου 3 παίρνουν άδεια άσκησης επαγγέλματος: α) «Διπλωματούχου μηχανικού αυτοκινήτου» όσοι έχουν πτυχίο μηχανολόγου ηλεκτρολόγου ή μηχανολόγου μηχανικού ή ηλεκτρολόγου μηχανικού ή ναυπηγού μηχανικού ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμου της αλλοδαπής. β) «Τεχνολόγου μηχανικού αυτοκινήτων» όσοι έχουν πτυχίο των τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) ή των ανώτερων σχολών (σχολών υπομηχανικών, Κ.Α.Τ.Ε.Ε./ Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ./ Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε) ειδικότητας μηχανολόγων, ηλεκτρολόγων και μηχανικών αυτοκινήτων ή πτυχίο ισότιμης σχολής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής».

Ε. Στο άρθρο 17 του β.δ. 465/1970 «περί όρων και προϋποθέσεων εγκαταστάσεως και λειτουργίας αντλίων καυσίμων προ πρατηρίων κειμένων εκτός των εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και κωμών ή εκτός κατοικημένων εν γένει περιοχών και περί κυκλοφοριακής συνδέσεως εγκαταστάσεων μετά των οδών» (Α' 150), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 του π.δ. 118/2006,

ορίζονται τα εξής: «-1. Για τη χορήγηση της άδειας ίδρυσης πρατηρίου υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία τα εξής δικαιολογητικά: α) .... β) .... γ) .... δ) .... ε) .... στ) .... ζ) ... η) ... θ) ... ι) ... ια) Τεχνική έκθεση για τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις σε τρία (3) αντίγραφα στην οποία αναγράφονται στοιχεία σχετικά με την όλη δομή της εγκατάστασης, οι επιμέρους εγκαταστάσεις, τα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται και ο τρόπος σύνδεσης και λειτουργίας τους, συνταγμένη και υπογεγραμμένη από τον σύμφωνα με τον νόμο υπεύθυνο διπλωματούχο μηχανολόγο μηχανικό ή υπομηχανικό ή πτυχιούχο τεχνολογικής εκπαίδευσης αντίστοιχης ειδικότητας. -β) Προϋπολογισμό δαπάνης σε τρία (3) αντίγραφα, για την προμήθεια και εγκατάσταση όλου του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και εγκαταστάσεων του πρατηρίου, συντεταγμένο και υπογεγραμμένο από τον σύμφωνα με τον νόμο υπεύθυνο διπλωματούχο μηχανολόγο μηχανικό ή Τεχνολόγο Μηχανικό αντίστοιχης ειδικότητας (ή διπλωματούχο Μηχ/κό ή Τεχνολόγο Μηχανικό άλλης ειδικότητας σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τα επαγγελματικά δικαιώματα). -γ) ... -δ) ... -ε) ... -στ) ...».

II. 1. Σύμφωνα με την ως άνω διάταξη του άρθρου 4 παρ.1 περίπτ. α' του ν. 1575/1985, άδεια άσκησης επαγγέλματος «διπλωματούχου μηχανικού αυτοκινήτου», χωρίς την υποχρέωση προϋπηρεσίας και εξετάσεων, παίρνουν (και) όσοι έχουν πτυχίο μηχανολόγου ηλεκτρολόγου ή μηχανολόγου μηχανικού ή ηλεκτρολόγου μηχανικού ή ναυπηγού μηχανικού ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμου της αλλοδαπής. Και ναί μεν ο νόμος, στη συγκεκριμένη περίπτωση, αναφέρεται στο πτυχίο του μηχανολόγου κλπ., τούτο, όμως, ασφαλώς ως εκ του γνωστικού αντικειμένου, της επάρκειας, δηλαδή, που αντανακλά ο τίτλος και που καθιστά τον κάτοχο του τίτλου ικανό να εκτελεί τα έργα του διπλωματούχου μηχανικού αυτοκινήτων. Ως εκ τούτου τέτοιο δικαίωμα πρέπει να θεωρηθεί ότι έχουν και όσοι πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. έχουν επαγγελματικά δικαιώματα των μνημονευόμενων ειδικοτήτων, όπως είναι οι Μηχανικοί Παραγωγής και Διοίκησης του Πολυτεχνείου Κρήτης, που αποτελούν ειδικότητα, η οποία δεν υπήρχε όταν θεσπίστηκε η ανωτέρω διάταξη και που, κατά το αρμόδιο για τη σχετική κρίση Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, του οποίου εγγράφονται μέλη, έχουν τα

επαγγελματικά δικαιώματα μηχανολόγου μηχανικού, πέραν, ασφαλώς, εκείνων, που προσδιορίζονται ρητώς στο άρθρο 1 του π.δ. 71/1995.

2. Εξάλλου την σύνταξη και υπογραφή α) τεχνικής έκθεσης για τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις και β) προϋπολογισμού δαπάνης για την προμήθεια και εγκατάσταση όλου του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και εγκαταστάσεων, που απαιτούνται για την ίδρυση πρατηρίου υγρών καυσίμων, ο νόμος (άρθρο 17 παρ.1 β.δ. 465/1970, όπως ισχύει) αναθέτει στον «σύμφωνα με το νόμο υπεύθυνο διπλωματούχο μηχανολόγο μηχανικό ή υπομηχανικό ή πτυχιούχο τεχνολογικής εκπαίδευσης αντίστοιχης ειδικότητας» (περίπτ. ια') και στον «σύμφωνα με τον νόμο υπεύθυνο διπλωματούχο μηχανολόγο μηχανικό ή Τεχνολόγο Μηχανικό αντίστοιχης ειδικότητας (ή διπλωματούχο Μηχ/κό ή Τεχνολόγο Μηχανικό άλλης ειδικότητας σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τα επαγγελματικά δικαιώματα» (περίπτ. ιβ'). Είναι σαφές ότι και εν προκειμένω ο νομοθέτης αποβλέπει στην επαγγελματική επάρκεια του διπλωματούχου μηχανολόγου μηχανικού κλπ., δοθέντος μάλιστα ότι ρητώς αναφέρεται (στην περίπτ. ιβ') και σε διπλωματούχο μηχανικό ή τεχνολόγο μηχανικό άλλης ειδικότητας σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τα επαγγελματικά δικαιώματα. Ως εκ τούτου οι Διπλωματούχοι Μηχανικοί Παραγωγής και Διοίκησης του Πολυτεχνείου Κρήτης, που αποτελούν ειδικότητα, η οποία δεν υπήρχε όταν θεσπίστηκαν οι ανωτέρω διατάξεις και που, κατά το αρμόδιο για τη σχετική κρίση Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, του οποίου εγγράφονται μέλη, έχουν τα επαγγελματικά δικαιώματα μηχανολόγου μηχανικού, πέραν εκείνων, που προσδιορίζονται ρητώς στο άρθρο 1 του π.δ. 71/1995, έχουν το δικαίωμα να συντάσσουν και υπογράφουν την τεχνική έκθεση και τον προϋπολογισμό δαπάνης για την προμήθεια και εγκατάσταση όλου του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και εγκαταστάσεων, που απαιτούνται για την ίδρυση πρατηρίου υγρών καυσίμων.

III. Κατόπιν των ανωτέρω, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, στο πθέμενο ερώτημα προσήκει καταφατική απάντηση, δηλαδή ότι οι Διπλωματούχοι Μηχανικοί Παραγωγής και Διοίκησης του Πολυτεχνείου Κρήτης μπορούν 1) να αποκτήσουν χωρίς εξετάσεις την άδεια άσκησης

